

Utføres	Drøftes	Ikke aktuelt	HMS- og MHV-momenter ved planlegging og gjennomføring
Lover og forskrifter			Miljøtips!
			Er lover og forskrifter som gjelder for ansatte innarbeidet i planene?
			Er lover og forskrifter som gjelder for barn innarbeidet i planene?
Normer for belysningsstyrke			
Det må tilstrebes å velge lyskilder og styringsteknologi som drar nytte av dagslyset, noe som gir økt trivsel og lavere energibruk. Gjeldende normer for belysningsstyrke i de ulike rom skal følges.			
			Planlegges det belysning på: - Lekeområder? - Veg/ganger på uteområdet? - Ved inngangsdører/sykkelkjellere etc.? - Sykkelloppstillingsplass? - Parkeringsplass? - Annet?
			Planlegges belysningen i trapper og ganger slik at belysningsstyrken blir minst 100 lux.?
			Planlegges avdelingene slik at belysningsstyrken på bordplata blir minst 300 lux.?
			Planlegges kontorbelysningen slik at belysningsstyrken blir minst 500 lux. på bordplata?
Lysberegninger			Helsetips!
Lysberegninger bør utføres i prosjekteringsfasen slik at kravene til belysning oppfylles. Resultatene fra en lysberegning vil være et hjelpemiddel for å bestemme:			
			- hvor mange armaturer må det være i rommet?
			- type armaturer? (armaturer som samler minst støv)
			- hvordan unngå refleks, blending og støvsamling?
			- hvilke farger bør velges på gulv, vegger, tak og inventar?
			- om belysningen som velges i det enkelte rom er tilpasset aktivitet og bruk?
			- hvor bør det iverksette tiltak for å hindre blending?
			- hvilke rom som har, eller kan få, problemer med blending?
Lys og energibruk			
			Vurderes det å velge vindusløsninger som gir gode dagslysforhold i rom?
			Vurderes det å velge lyskilder som er energieffektive ? (lysrør og kompaktlysrør med elektronisk forkopling)
			Vurderes det å velge fullfargelysrør i alle lyskilder?
Styring av lyskilder			
			Vurderes det trinnløs regulering av lyskilder med fotocelle for å spare energi i rom der det er gode dagslysforhold?
			Vurderes det å installere lysdimmer på hver avdeling?

			Vurderes det å dele større rom i soner som kan reguleres trinnløst og uavhengig?
			Vurderes bruk av tilstedeværelsesdetektor for styring av lysanlegg i rom som tillater det?
			Vurderes bruk av bevegelsesdetektor med tidsforsinkelse for å spare energi der det er egnet?
Valg av lyskilder			
			Vurderes det av hensyn til inneklime og renhold å velge innfelte armaturer?
			Ved valg av nedhengte og utenpåliggende armaturer stilles krav til armaturens utforming og renholdsvennlighet slik at støv i liten grad kan samles og forbrennes?
Utelys			
			Innarbeides lokale erfaringer ved valg av armaturer? (hærverkssikre)
			Vurderes det å styre belysningen med fotoselle?
Sikkerhet			
			Nødlys og ledelys utføres etter gjeldende forskrifter
			Det kan være god økonomi å benytte utstyr/materiell som kontrollerer seg selv for feil
			Vurderes det å bruke bevegelsesdetektorer på utvalgte lysarmaturer ute for å hindre hærverk og innbrudd?
Egne erfaringer (ideene overføres til HMS -momenter)			
Vi anbefaler at du skriver ut skjemaet for videre arbeid etter ukryssing av de enkelte punktene.			
3. Belysning. Rev. 01.01.06 © Husbanken, Larvik kommune og SINTEF Energiforskning			